

Garðabær
Sólveig Helga Jóhannsdóttir,
skipulagsfræðingur
Garðatorgi 7
210 GARÐABÆR

Garðabær, 06. júní 2018

2018050035/42-0

TB

tb

Skipulags- og matslýsing fyrir deiliskipulag Norðurness á Álftanesi

Vísað er til bréfs frá Garðabær, dags. 23. maí sl., þar sem óskað er eftir umsögn Náttúrufræðistofnunar Íslands um skipulags- og matslýsingu vegna deiliskipulags fyrir Norðurnes á Álftanesi.

Í skipulags- og matslýsingunni er gert grein fyrir þeim skipulagsþáttum sem taka á fyrir í væntanlegu deiliskipulagi. Með hliðsjón af hlutverki Náttúrufræðistofnunar eru þeir þættir sem líklegastir eru til að hafa áhrif á náttúru svæðisins ný íbúðasvæði, hafnarsvæði, athafnsvæði og íþróttasvæði. Að mati Náttúrufræðistofnunar kemur vel fram í lýsingunni hvaða svæði um er að ræða, hver staða þeirra er samkvæmt núverandi aðalskipulagi og gert grein fyrir náttúruvá en svæðið liggur mjög lágt. Einnig er gert grein fyrir hverfisvernd og friðlýstum svæðum. Í umfjöllun um umhverfismat er bent á þá náttúru- og umhverfisþætti sem að mati Garðabæjar þarf einna helst að fjalla um en það eru landslag og sjónræn áhrif, samfélagsleg og hagræn áhrif, gróður og lífríki, náttúruminjar og heilsa og öryggi. Helstu áhrifaþættir eru taldir vera smábátahöfn og fyrirhugaður golfvöllur. Í lýsingu á umhverfismatinu er síðan bent á ýmis lög er varða náttúruvernd og umhverfismál og þá væntanlega ýmis viðmið og leggja má til grundvallar í sjálfu matinu. Gert er ráð fyrir að styðjast við fyrirliggjandi gögn um t.d. náttúrufar en mögulega fengnir sérfræðingar til að greina einkenni og vægi áhrifa á einstaka umhverfisþætti innan deiliskipulagssvæðisins.

Að mati Náttúrufræðistofnunar er í skipulags- og matslýsingunni komið inn á flesta þá þætti sem þarf að fjalla um í deiliskipulaginu. Lýsingin gerir á þessu stigi að sjálfsögðu ekki grein fyrir gæðum þeirrar vinnu sem á eftir að fara fram og ekki er tímabært að meta áhrifin og gefa umsögn um þau. Auk þess sem kemur fram í skipulags- og matslýsingunni vill Náttúrufræðistofnun benda á að þetta svæði er hluti af mikilvægu fuglasvæði, Álftanes-Skerjafjörður, sjá <http://www.ni.is/node/16104> og <http://ni.is/dyr/fuglar/mikilvaeg-fuglasvaedi>. Þar er einnig stórt hettumáfsvarp við Hvol sem eitt sinn var stærsta þekktu hettumáfsvarp landsins (1000-1200 pör). Skoða þarf útfærslu smábátahafnar, en mikið fuglalíf er á Seylunni og sækja m.a. lómar, himbrimar og hávellur þar æti í sjónum að vetrarlagi.

Garðabær hefur staðið fyrir endurheimt votlendis við Kasthúsátjörn en gera má ráð fyrir að t.d. nýr golfvöllur geti haft neikvæð áhrif á annað votlendi á nesinu. Þetta þarf að skoða bæði m.t.t. lífríkis almennt en einnig m.t.t. bindingu og losun kolefnis en gera má ráð fyrir að í framtíðinni aukist kröfur um að sveitarfélög nái fram markmiðum um að draga úr kolefnislosun og auka mótvægisaðgerðir vegna losunar. Einnig þarf að skoða tengslið milli Kasthúsátjarnar og Bessastaðatjarnar. Við vinnslu á deiliskipulaginu vill Náttúrufræðistofnun vekja athygli á skýrslu stofnunarinnar frá 2004 um gróður og fuglalíf á Álftanesi <http://utgafa.ni.is/skyrslur/2004/NI-04012.pdf> og auk þess á nýlegt vistgerðarkort <http://ni.is/grodur/vistgerdir>.

Að lokum vill Náttúrufræðistofnun benda á að í lögum um náttúruvernd nr. 60/2013 er að finna ýmis ákvæði sem eru leiðbeinandi um hvernig ber að nálgast vernd náttúruminja (s.s. lífríkis, jarðminja og landslags). Náttúrufræðistofnun leggur áherslu á að í allri skipulagsvinnu sé skoðað hvernig það samræmist almennum markmiðum laganna sem koma fram í 1., 2. og 3. gr. þeirra, 1. gr. (*Markmið laganna*), 2. gr. (*Verndarmarkmið fyrir vistgerðir, vistkerfi og tegundir*) og 3. gr. (*Verndarmarkmið fyrir jarðminjar, vatnasvæði, landslag og víðerni*). Einnig þarf að skoða einstakar greinar sem geta átt við. Hér má t.d. nefna greinar 6. til 12. um meginreglur hvað varðar náttúru- og umhverfisvernd, 14. gr. um hlutverk náttúruverndarnefnda, kafla IV um almannarétt, útivist og umgengni, kafla IX um friðun vistkerfa, vistgerða og tegunda, 61. gr. um sérstaka vernd vistkerfa, jarðminja o.fl., 63. grein um framandi lífverur og svo auðvitað kafla XII um skipulagsgerð, framkvæmdir og fleira, greinar 68. til 73., þar sem komið er inn á gerð skipulagsáætlana, hönnun mannvirkja og ræktun.

Við gerð skipulagsáætlana er mikilvægt að skoða áhrif skipulagsins m.t.t. allar framangreindar lagagreina sem ýmist geta átt við eða ekki.

Náttúrufræðistofnun leggur áherslu á að allar ákvarðanir í skipulagsvinnu byggji á sem bestum þekkingargrunni hvað varðar náttúrufar og að alltaf sé leitað leiða til að koma í veg fyrir neikvæð áhrif á náttúruna.

Náttúrufræðistofnun áskilur sér rétt til að koma að athugasemdum á síðari stigum þessa máls.

Virðingarfyllst

Trausti Baldursson
forstöðumaður Vistfræði- og ráðgjafardeildar

